

QUYẾT ĐỊNH

**Phê duyệt tài liệu giáo dục địa phương lớp 3
sử dụng trong cơ sở giáo dục phổ thông của tỉnh Quảng Ngãi**

BỘ TRƯỞNG BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

Căn cứ Luật Giáo dục ngày 14 tháng 6 năm 2019;

Căn cứ Nghị định số 69/2017/NĐ-CP ngày 25 tháng 5 năm 2017 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu của Bộ Giáo dục và Đào tạo;

Căn cứ Thông tư số 33/2020/TT-BGDĐT ngày 15 tháng 9 năm 2020 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo quy định việc thẩm định tài liệu giáo dục địa phương;

Căn cứ Tờ trình số 128/TTr-UBND ngày 26 tháng 8 năm 2022 của Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ngãi về việc đề nghị Bộ Giáo dục và Đào tạo phê duyệt Tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Quảng Ngãi - Lớp 3;

Căn cứ Biên bản kiểm tra ngày 20 tháng 6 năm 2022 của Hội đồng tư vấn phê duyệt tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Quảng Ngãi - Lớp 3;

Theo đề nghị của Vụ trưởng Vụ Giáo dục Tiểu học.

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Phê duyệt kèm theo Quyết định này Tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Quảng Ngãi - Lớp 3 sử dụng trong cơ sở giáo dục phổ thông.

Điều 2. Quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký.

Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ngãi chịu trách nhiệm về chất lượng và hiệu quả sử dụng tài liệu được phê duyệt tại Điều 1 trong quá trình triển khai thực hiện Chương trình giáo dục phổ thông ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Điều 3. Chánh Văn phòng, Vụ trưởng Vụ Giáo dục Tiểu học, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ngãi, Thủ trưởng các đơn vị có liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này.

Nơi nhận:

- Như Điều 3;
- Ban Tuyên giáo Trung ương;
- Văn phòng Quốc hội;
- Văn phòng Chủ tịch nước;
- Thủ tướng Chính phủ;
- Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam;
- Văn phòng Chính phủ;
- Ủy ban VHGD của Quốc hội;
- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Các Thủ trưởng (để p/h chỉ đạo);
- Lưu: VT, Vụ GDTH.

KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG

Nguyễn Hữu Độ

BẢN TRÌNH KÌ

2021

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH QUẢNG NGÃI
SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

TÀI LIỆU GIÁO DỤC ĐỊA PHƯƠNG

TỈNH QUẢNG NGÃI

Lớp
3

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH QUẢNG NGÃI
SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

NGUYỄN NGỌC THÁI (Tổng Chủ biên) – VŨ THỊ LIÊN HƯƠNG (Chủ biên)
NGUYỄN THỊ THÀNH – HUỲNH THỊ THU THỦY – VÕ THỊ THUÝ NGÀ – ĐÌNH THỊ THUÝ KIỀU – LÊ VĂN NGHĨA
VŨ THỊ KIM LOAN – LÊ THỊ TỔ LIÊN – BÙI VĂN HỘI – LƯU TRƯỞNG KIM TUYẾN – NGUYỄN THỊ THUÝ NGÀ
PHAN ĐÌNH ĐỘ – VÕ XUÂN HOÀNG

ĐẠI DIỆN HĐ THẨM ĐỊNH

TÀI LIỆU GIÁO DỤC ĐỊA PHƯƠNG
TỈNH QUẢNG NGÃI

Lớp

3

Nguyễn Thị Thành

Lê Văn Nghĩa

Vũ Thị Kim Loan

Nguyễn Thị Thuý Nga

Phan Đình Độ

Đình Thị Thuý Kiều

Lưu Trường Kim Tuyến

Trần Hải Đan

Kí hiệu và hướng dẫn sử dụng tài liệu

KHỞI ĐỘNG

Hoạt động khởi động: khơi gợi các kiến thức, vốn sống của học sinh, giúp học sinh có cơ hội chia sẻ những hiểu biết của mình về các sự vật, hoạt động,... được nêu trong chủ đề.

KHÁM PHÁ

Hoạt động khám phá: học sinh tìm hiểu, hình thành kiến thức thông qua các hoạt động nhằm phát triển các năng lực quan sát, phân tích, liên hệ, vận dụng,...

THỰC HÀNH

Hoạt động thực hành: học sinh xử lí các tình huống cụ thể để củng cố kiến thức, hình thành các năng lực, giá trị văn hoá, phẩm chất đạo đức,...

VẬN DỤNG

Hoạt động vận dụng: học sinh giải quyết các vấn đề của thực tế hoặc vấn đề giả định có liên quan đến tri thức của chủ đề, từ đó phát huy tính mềm dẻo của tư duy, khả năng sáng tạo.

LỜI NÓI ĐẦU

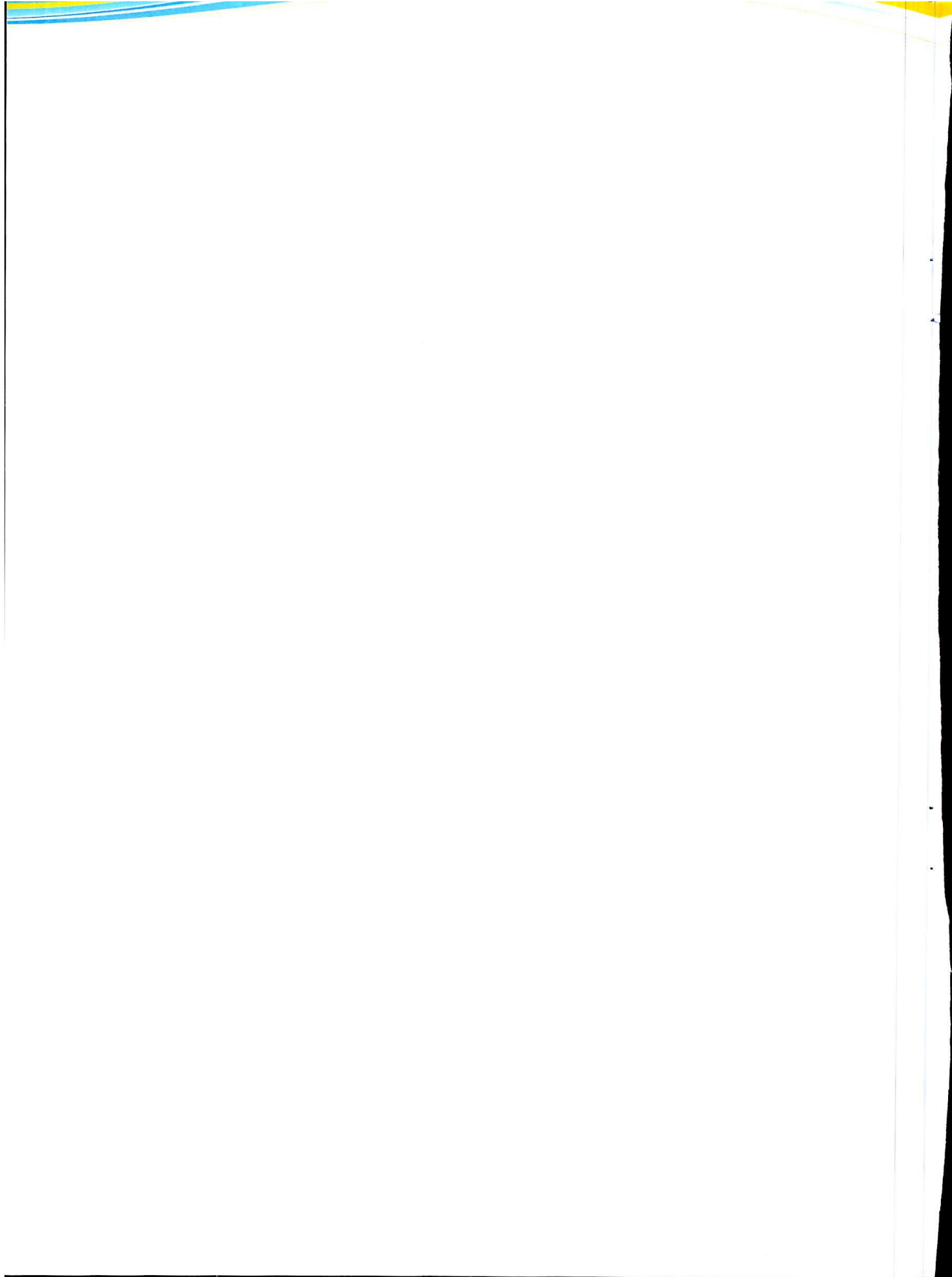
Tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Quảng Ngãi lớp 3 bao gồm 5 chủ đề gần gũi, quen thuộc, phù hợp với học sinh ở lứa tuổi lớp 3. Mục tiêu của tài liệu nhằm trang bị cho học sinh kiến thức về lịch sử, địa lí, kinh tế, văn hoá, xã hội, môi trường, nghề truyền thống, ... của địa phương; giúp học sinh hiểu và yêu nơi mình sinh sống; đồng thời nuôi dưỡng tình yêu quê hương, đất nước cho các em.

Tài liệu được thiết kế theo từng chủ đề với cấu trúc *Khởi động - Khám phá - Thực hành - Vận dụng* giúp học sinh dễ dàng tiếp cận nội dung trong tài liệu và thực hành các hoạt động một cách hào hứng, thoải mái, nắm bắt nhanh những thông điệp qua từng nội dung, hoạt động và vận dụng vào thực tế một cách tự nhiên, phù hợp, chính xác.

Ban biên soạn rất mong nhận được ý kiến đóng góp của bạn đọc để tài liệu đạt chất lượng tốt hơn trong lần tái bản sau.

Trân trọng cảm ơn!

NHÓM TÁC GIẢ

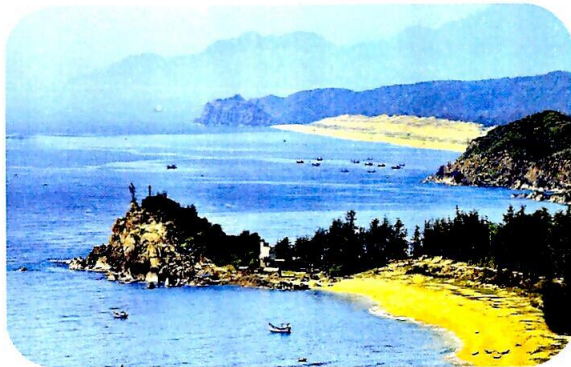
CHỦ ĐỀ 1

EM YÊU BIỂN, ĐẢO QUÊ HƯƠNG

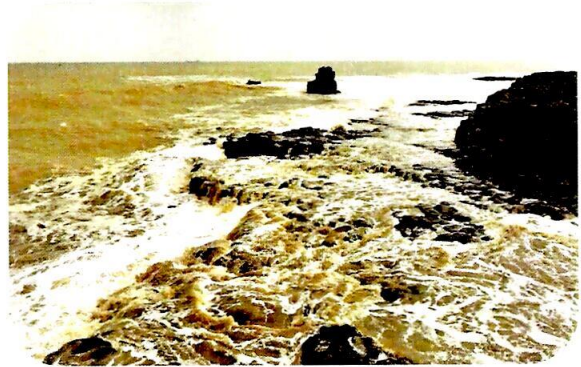

KHỞI ĐỘNG

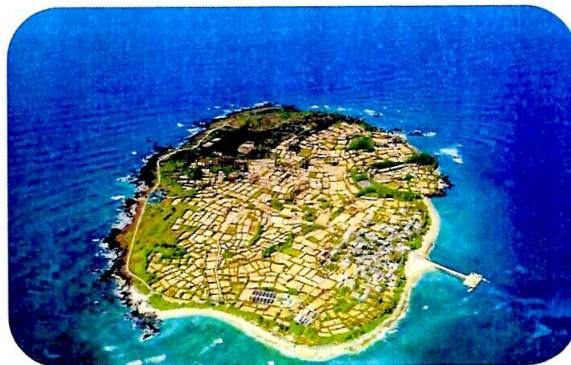
1 Quan sát các hình ảnh dưới đây và thực hiện yêu cầu:

Hình 1. Biển Sa Huỳnh, thị xã Đức Phổ

Hình 2. Thạch Kỳ Diều Tẩu, xã Tịnh Kỳ, thành phố Quảng Ngãi

Hình 3. Đảo An Bình (đảo Bé), huyện Lý Sơn

Hình 4. Biển Mỹ Khê, thành phố Quảng Ngãi

Tỉnh Quảng Ngãi được thiên nhiên ban tặng nhiều cảnh đẹp và có nhiều di tích lịch sử, văn hoá. Trong đó, huyện Lý Sơn là nơi có nhiều cảnh đẹp, di tích lịch sử, văn hoá nổi tiếng.

Hãy tìm một cảnh đẹp có sự khác biệt so với các cảnh đẹp còn lại. Giải thích cho sự lựa chọn của em.

2 Vùng biển, đảo tỉnh Quảng Ngãi

Ai nhanh hơn?

Các nhóm quan sát lược đồ hành chính tỉnh Quảng Ngãi và chỉ ra các địa phương có biển, đảo.

Hình 5. Lược đồ hành chính tỉnh Quảng Ngãi

- Hãy kể tên một số bãi biển của tỉnh ta mà em biết.
- Theo em, những người dân sống ở các vùng biển, ven biển thường sinh sống bằng nghề gì? Vì sao?

CÙNG CHỈ NHỚ

Từ nhiều đời nay, người dân sống ở vùng biển, ven biển thuộc các huyện: Lý Sơn, Bình Sơn, Tư Nghĩa, Mộ Đức; thị xã Đức Phổ; thành phố Quảng Ngãi sinh sống chủ yếu bằng nghề đánh bắt, nuôi trồng, chế biến và buôn bán hải sản.

?

Gọi tên các hoạt động văn hoá truyền thống của ngư dân vùng biển, đảo tỉnh Quảng Ngãi trong các hình ảnh dưới đây:

Hình 6. Hát bả trạo của ngư dân ở xã Bình Thuận, huyện Bình Sơn

Hình 7. Lễ tế cá Ông của ngư dân ở huyện Lý Sơn

Hình 8. Xương cá Ông trong Lăng Tân ở huyện Lý Sơn

Em có biết?

Cá Voi được ngư dân gọi là cá Ông. Theo truyền thuyết, cá Ông chính là thần Nam Hải - vị thần sinh ra từ mảnh áo cà sa của Quan Âm Bồ Tát, luôn đem lại phước lành, may mắn cho ngư dân khi đánh bắt hải sản trên biển.

Bộ xương cá Ông lớn nhất Việt Nam được thờ ở Lăng Tân (huyện Lý Sơn), có chiều dài 24m.

Hình 9. Miếu thờ Thiên Y A Na (phải) và miếu thờ Bà Thủy (trái) nằm bên cửa biển Sa Huỳnh

Tại các cửa biển Quảng Ngãi thường có miếu thờ Bà Chúa Ngọc (Thiên Y A Na), Bà Thủy (Thủy Long Thần Nữ).

Hàng năm, cứ vào ngày 15 – 16 tháng 3 âm lịch, người dân trên đảo Lý Sơn tổ chức Lễ Khao lề thế lính Hoàng Sa để tưởng nhớ những người lính đã hi sinh vì chủ quyền biển, đảo Tổ quốc và cầu bình an cho xóm làng.

Hình 10. Lễ Khao lề thế lính Hoàng Sa

Theo em, tại sao cá Ông lại được ngư dân kính trọng và xem như vị thần của biển cả?

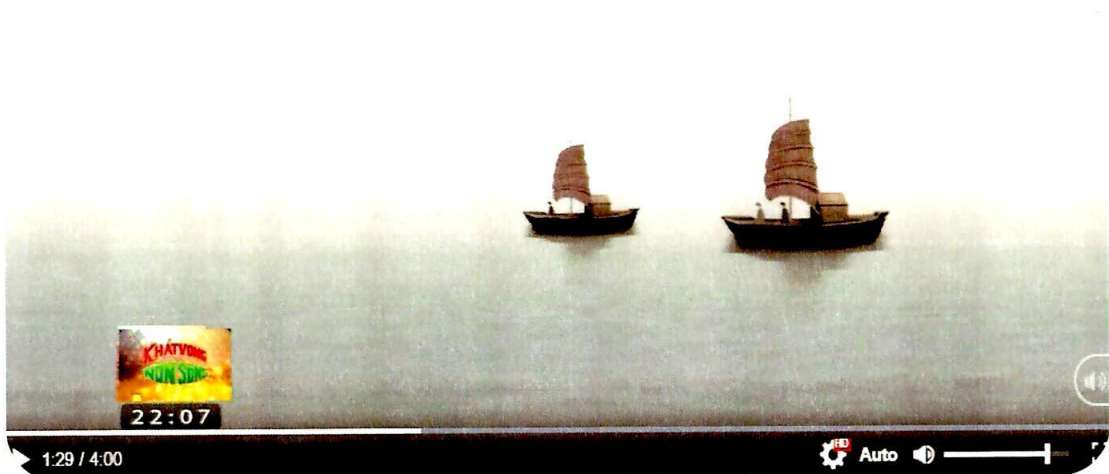
Trong quá trình lao động, sản xuất, ngư dân Quảng Ngãi đã tạo ra những giá trị văn hoá tinh thần như: hát bả trạo, hát sắc bùa, lễ hội đua thuyền, Lễ Khao lề thế lính Hoàng Sa, Lễ tế cá Ông,...

3 **Đội Hoàng Sa kiêm quản Bắc Hải với nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo Tổ quốc**

Xem video và trả lời các câu hỏi dưới đây:

- a) Đội Hoàng Sa kiêm quản Bắc Hải do ai thành lập?
- b) Đội Hoàng Sa kiêm quản Bắc Hải được lập ra để làm gì?
- c) Cù Lao Ré là tên gọi của hòn đảo nào?
- d) Em có cảm nhận gì sau khi xem xong video này?

Video 1. Chúa Nguyễn Phúc Nguyên thành lập Đội Hoàng Sa kiêm quản Bắc Hải

Quảng Ngãi là địa phương được Chúa Nguyễn và các triều đại phong kiến Việt Nam chọn thành lập Đội Hoàng Sa kiêm quản Bắc Hải để làm nhiệm vụ tuần phòng trên biển, đo đạc hải trình, cắm mốc và dựng bia khẳng định chủ quyền của Tổ quốc đối với hai quần đảo Hoàng Sa, Trường Sa.

4 Quân và dân Quảng Ngãi bảo vệ chủ quyền biển, đảo Tổ quốc

Quan sát các hình ảnh dưới đây và trả lời câu hỏi:

?

- a) Hiện nay, nơi nào đang lưu giữ những tư liệu, hiện vật mô tả lại hoạt động của Đội Hoàng Sa kiêm quản Bắc Hải năm xưa?
- b) Ngày nay, quân và dân Quảng Ngãi đã có những hoạt động gì để bảo vệ chủ quyền biển, đảo Tổ quốc?

Hình 11. Nhà trưng bày và tượng đài Đội Hoàng Sa kiêm quản Bắc Hải ở huyện Lý Sơn

Hình 12. Du khách tham quan, tìm hiểu về quá trình hoạt động của Đội Hoàng Sa kiêm quản Bắc Hải tại Nhà trưng bày ở huyện Lý Sơn

Hình 13. Ngư dân Quảng Ngãi đan lưới để chuẩn bị cho những chuyến tàu ra khơi

Hình 14. Những chuyến tàu của ngư dân Quảng Ngãi ra khơi xa để đánh bắt hải sản và bảo vệ chủ quyền biển, đảo Tổ quốc

Hình 15. Lễ chào cờ tại cột cờ Tổ quốc trên đỉnh núi Thới Lới, huyện Lý Sơn

Hình 16. Chiến sĩ biên phòng Quảng Ngãi tuần tra, bảo vệ chủ quyền biển, đảo Tổ quốc

Tỉnh Quảng Ngãi có bờ biển dài hơn 130 km và đảo Lý Sơn nên có vị trí quan trọng trong việc bảo vệ biên giới và hải đảo. Từ xưa đến nay, quân và dân Quảng Ngãi luôn kiên trì bảo vệ chủ quyền biển, đảo thiêng liêng của Tổ quốc Việt Nam.

5 Ai nhanh hơn?

Quan sát lược đồ hành chính tỉnh Quảng Ngãi, em hãy ghép tên các vùng biển tương ứng với từng địa phương cho phù hợp.

Biển Sa Huỳnh

Huyện Sơn Tịnh

Biển Mỹ Khê

Thành phố Quảng Ngãi

Biển Sa Cần

Huyện Lý Sơn

Đảo Bé

Huyện Bình Sơn

Biển Dung Quất

Thị xã Đức Phổ

VẬN DỤNG

6 Cùng suy ngẫm

Tại sao ngư dân Quảng Ngãi cũng như ngư dân cả nước luôn treo lá cờ Tổ quốc trên những chiếc tàu đánh cá khi đánh bắt hải sản ngoài khơi xa?

7 Cùng vẽ tranh và thuyết trình

Hãy vẽ tranh với chủ đề “Em yêu biển, đảo quê hương” và thuyết trình trước lớp về bức tranh của mình.

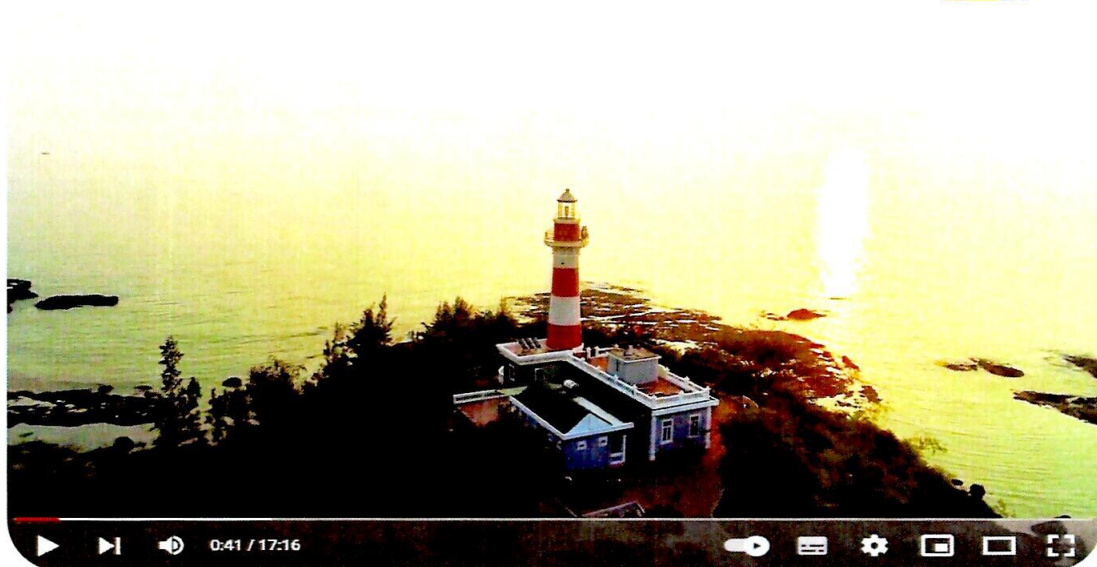

KHỞI ĐỘNG

1 Xem video và trả lời các câu hỏi dưới đây:

- a) Em biết được những thông tin gì về cảnh đẹp Mũi Ba Làng An qua video vừa xem?
- b) Em có cảm nhận như thế nào khi xem cảnh đẹp Mũi Ba Làng An?

Video 2. Cảnh đẹp quê hương - Ba Làng An

Mũi Ba Làng An là một mỏm núi giáp biển, thuộc xã Bình Châu, huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi. Nơi đây có ba ngôi làng đều bắt đầu bằng chữ An: An Hải, An Vĩnh, An Kỳ nên được đặt tên là Mũi Ba Làng An.

2 Khám phá cảnh đẹp Mũi Ba Làng An

Quan sát hình ảnh, đọc thông tin và trả lời câu hỏi.

Mũi Ba Làng An là điểm đến hấp dẫn đối với du khách bởi vẻ hoang sơ, hiền hoà,...

Hình 17. Mũi Ba Làng An nhìn từ trên cao

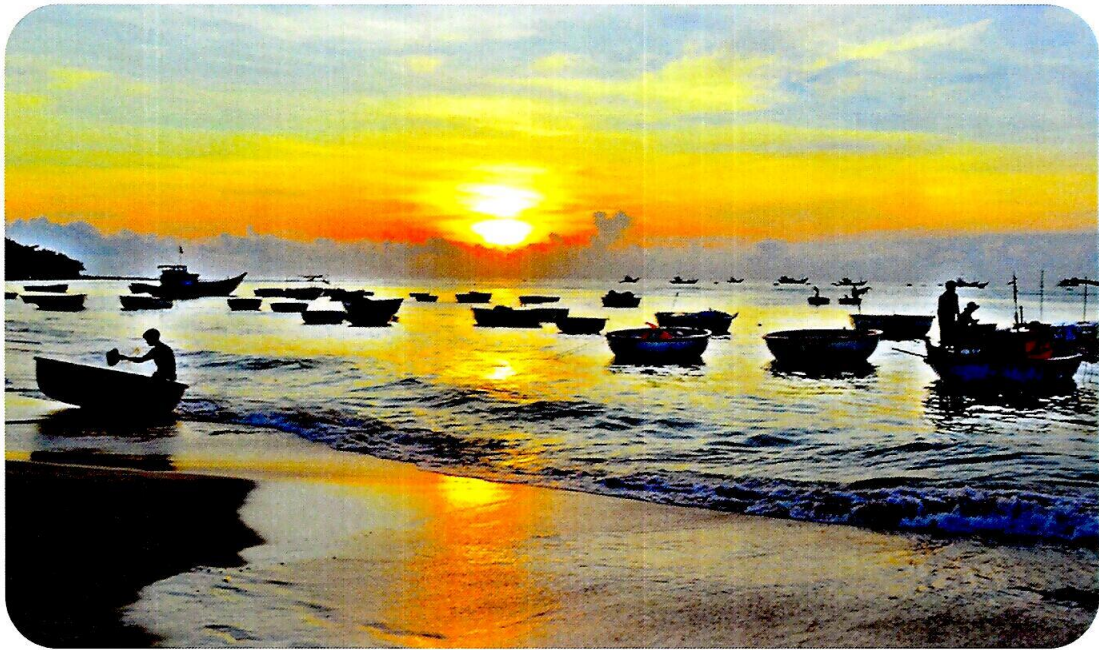

Hình 18. Ngư dân Mũi Ba Làng An thu hoạch hải sản đánh bắt được

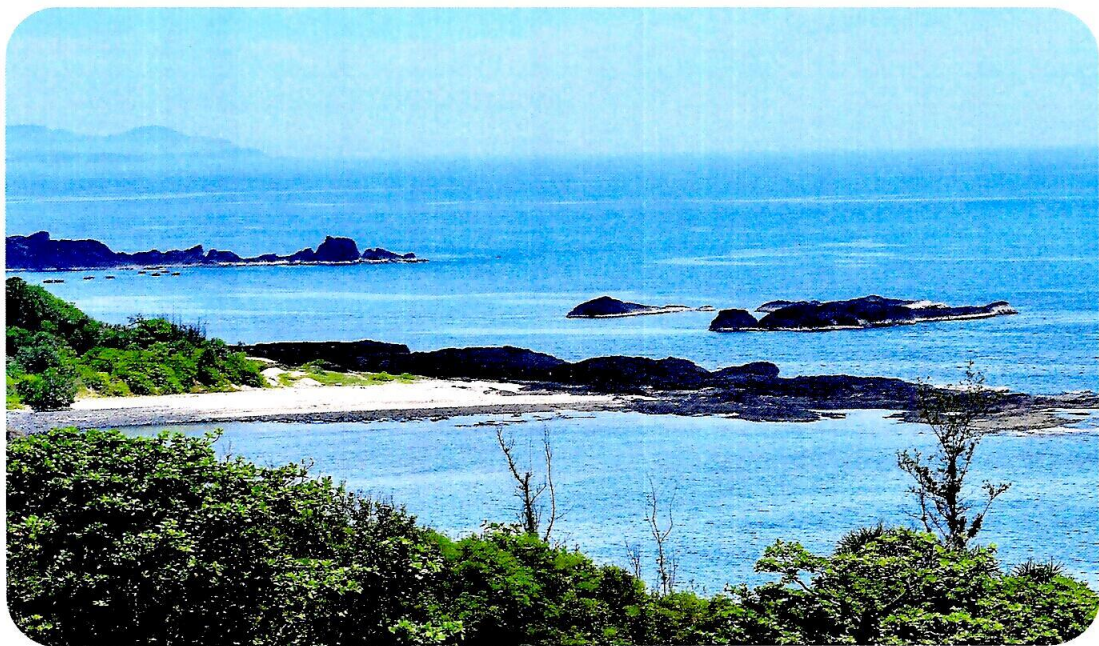
Từ sớm tinh mơ, ngư dân chèo thuyền thúng ra khơi để đánh bắt hải sản. Gần trưa, họ trở về với những sản phẩm thu được từ biển.

Em có biết?

Trong lịch sử, cư dân Mũi Ba Làng An là những người đầu tiên ra đảo Lý Sơn khai hoang, lập làng và tham gia vào Đội Hoàng Sa kiêm quản Bắc Hải.

Hình 19. Bình minh ở Mũi Ba Làng An

Hình 20. Bãi đá nhám thạch ở Mũi Ba Làng An

Vùng biển ở Mũi Ba Làng An có những bãi đá nhám thạch hàng triệu năm tuổi, được tạo thành từ trầm tích của dung nhám núi lửa.

Hình 21. Trạm hải đăng Ba Làng An

Trạm hải đăng Ba Làng An được xây dựng năm 1982, dùng để báo vị trí Mũi Ba Làng An cho các tàu thuyền trên biển vào ban đêm. Đứng trên đỉnh ngọn hải đăng, ta có thể nhìn thấy được đảo Lý Sơn ngoài khơi xa.

- ?**
- a) Bãi đá của vùng biển Mũi Ba Làng An được tạo nên từ đâu?
 - b) Theo em, cảnh đẹp ở Mũi Ba Làng An có gì khác với cảnh đẹp ở các vùng biển khác của tỉnh Quảng Ngãi?

Mũi Ba Làng An là một cảnh đẹp còn giữ nguyên vẻ hoang sơ. Nơi đây có ngọn hải đăng trên ngọn đồi rợp cây xanh, có những bãi đá nhám thạch hàng triệu năm tuổi và có những làng chài bình yên, thơ mộng.

Mũi Ba Làng An còn là vùng đất gắn liền với lịch sử hình thành Đội Hoàng Sa kiêm quản Bắc Hải làm nhiệm vụ gìn giữ chủ quyền biển, đảo thiêng liêng của Tổ quốc.

3 Em làm họa sĩ

a) Hãy vẽ về một cảnh đẹp mà em ấn tượng nhất của Mũi Ba Làng An.

b) Hãy nhờ người thân quay lại video phần giới thiệu ý nghĩa bức tranh của mình để chia sẻ với các bạn.

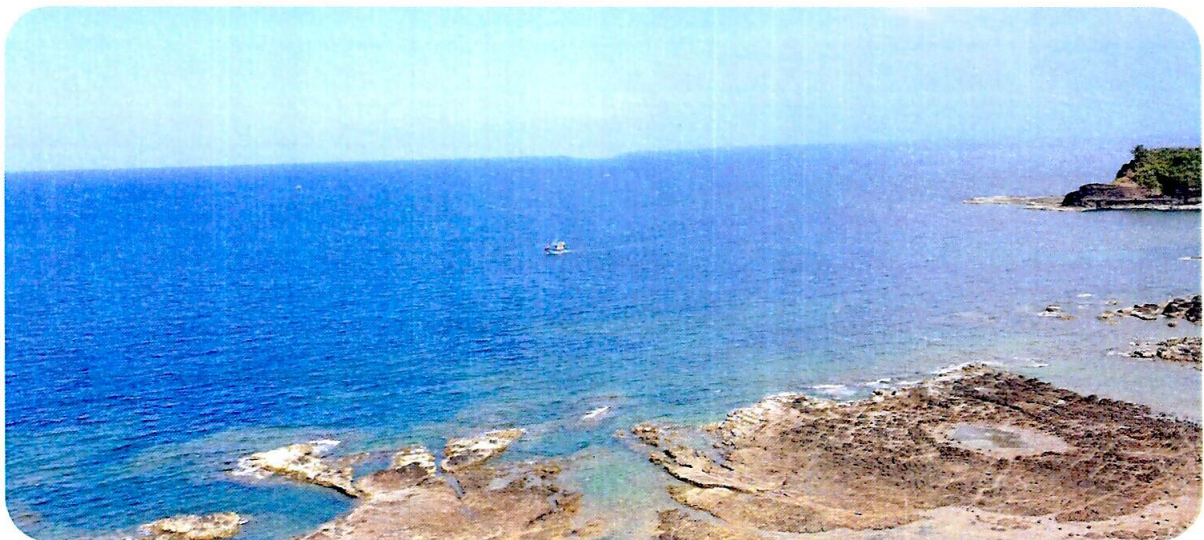

4 Ai đúng - Ai sai?

Sau khi tìm hiểu về Mũi Ba Làng An, Tuấn và Sơn tranh luận với nhau:

- Bạn Tuấn nói: *Mũi Ba Làng An chỉ là một cảnh đẹp thôi, ở đâu cũng có.*
- Bạn Sơn nói: *Mũi Ba Làng An không chỉ là một cảnh đẹp mà còn gắn liền với lịch sử hình thành Hải đội Hoàng Sa.*

Theo em, ý kiến của bạn nào đúng? Giải thích sự lựa chọn của em.

Hình 22. Vẻ đẹp hoang sơ của Mũi Ba Làng An

VẬN DỤNG

5 Quan sát các hình ảnh dưới đây, em hãy nêu những việc nên làm và những việc không nên làm khi tham quan các vùng biển. Giải thích tại sao.

A Vứt rác xuống bãi biển

B Mặc áo phao khi tham gia giao thông đường thủy

C Tắm ở nơi có biển báo an toàn

D Chèo ghe mà không có người lớn đi cùng

KHỞI ĐỘNG

1 Nhanh như chớp

Hãy kể ra những điều em biết về bánh tráng Quảng Ngãi.

Gợi ý: nguyên liệu, món ăn,...

2 Tìm hiểu về bánh tráng Quảng Ngãi

Chia sẻ những điều em biết về bánh tráng Quảng Ngãi theo gợi ý:

?

- a) Bánh tráng được làm từ nguyên liệu gì?
- b) Có những loại bánh tráng nào?
- c) Bánh tráng được ăn theo những cách nào?

Hình 22. Bánh tráng được làm từ gạo trắng

Hình 23. Bánh tráng nướng giòn là món ăn kèm quen thuộc của người Quảng Ngãi

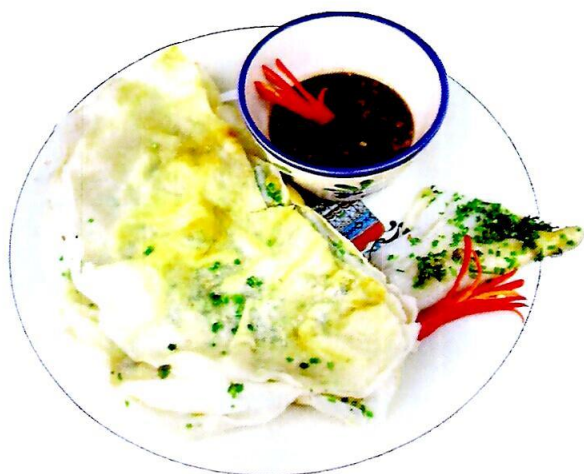

Hình 24. Bánh tráng mỏng thường được dùng để gói ram hoặc cuốn rau, thịt, cá, chả,...

Ngoài bánh tráng khô (bánh tráng mè, bánh tráng mỏng), Quảng Ngãi còn nổi tiếng với bánh tráng ướt. Bánh tráng ướt thường ăn khi còn nóng hoặc để làm bánh rập.

Hình 25. Bánh tráng ướt

Hình 26. Bánh rập là món ăn bình dân của người Quảng Ngãi

Bánh tráng là món ăn phổ biến của người dân Quảng Ngãi. Bánh tráng còn là nguyên liệu để chế biến các món ăn khác của người Quảng Ngãi.

③ Một số địa phương ở Quảng Ngãi có nghề làm bánh tráng

Từ bao đời nay, nhiều người dân ở xã Hành Trung, huyện Nghĩa Hành đã gắn bó với nghề làm bánh tráng mỏng.

Hình 27. Vẻ đẹp của làng nghề bánh tráng ở thôn Hiệp Phổ Trung, xã Hành Trung, huyện Nghĩa Hành

Hình 28. Bánh tráng mỏng được làm từ máy

Hình 29. Nghề làm bánh tráng ở xã Đức Thạnh,
huyện Mộ Đức

Hình 30. Nghề làm bánh tráng ở thôn Lâm Lộc Nam,
xã Tịnh Hà, huyện Sơn Tịnh

? Kể tên những địa phương làm bánh tráng ở Quảng Ngãi mà em biết.

Làm bánh tráng là nghề truyền thống của người dân ở các xã:
Tịnh Hà (huyện Sơn Tịnh); Hành Đức, Hành Trung (huyện Nghĩa Hành);
Đức Thạnh (huyện Mộ Đức);...

4 Các bước làm bánh tráng

Mô tả các bước làm bánh tráng theo các hình ảnh dưới đây:

Hình 31

Hình 32

Hình 33

① Ngâm gạo trắng, rửa sạch và xay thành bột nước.

② Cho bột nước lên mặt vải của nồi hơi, dùng chiếc gáo tráng đều thành hình tròn rồi đập nắp lại.

③ Bánh chín thì mở nắp, luồn que tre mỏng vào bên dưới chiếc bánh ướt để vớt bánh.

Hình 34

- ④ Trải chiếc bánh trắng còn ướt ra liếp tre cho đều.

- ⑤ Phơi các liếp bánh trắng dưới trời nắng cho đến khi bánh trắng khô.

Nếu trời mưa thì bánh được sấy bằng lò than hoặc lò điện.

Hình 35

Các bước làm bánh trắng theo cách thủ công truyền thống:

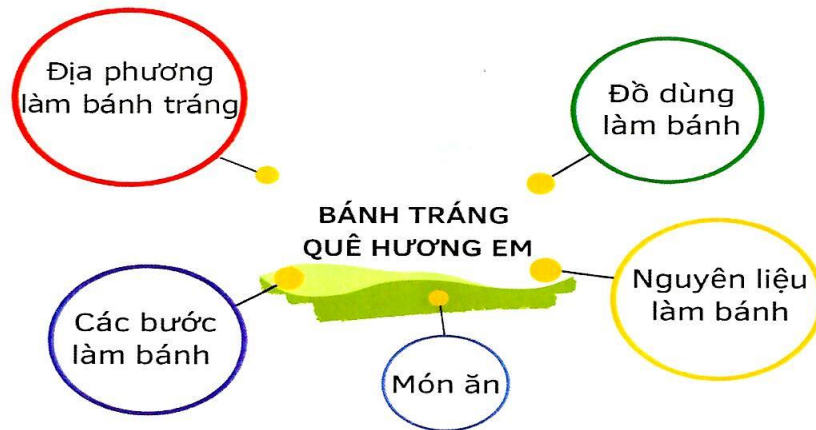
- Ngâm gạo và xay thành bột nước.
- Tráng mỏng bột lên mặt vải của nồi hơi.
- Khi bánh chín, vớt bánh bằng đũa tre mỏng.
- Trải bánh lên liếp tre.
- Phơi bánh dưới nắng hoặc sấy bánh bằng lò.

Ngày nay, ngoài cách làm bánh trắng thủ công, một số nơi đã dùng máy móc hiện đại để việc sản xuất bánh trắng được nhanh hơn.

THỰC HÀNH

5 Vẽ sơ đồ tư duy

Em hãy cùng bạn trong nhóm vẽ sơ đồ tư duy chủ đề “Bánh tráng quê hương em” theo gợi ý và thuyết trình trước lớp.

6 Em tập làm phóng sự

Sưu tầm hình ảnh, thông tin về một địa phương làm bánh tráng ở Quảng Ngãi. Làm thành báo ảnh hoặc video và chia sẻ sản phẩm với thầy/cô giáo, bạn bè trước lớp.

VẬN DỤNG

7 Em là nhà ẩm thực

Em cùng các bạn trong nhóm chọn một món ăn được làm từ bánh tráng hoặc ăn kèm với bánh tráng.

Sưu tầm hình ảnh, thông tin để làm báo ảnh hoặc video mô tả các bước làm món ăn đó theo gợi ý:

- a) Món ăn có tên là...
- b) Món ăn được làm từ những nguyên liệu...
- c) Để làm món ăn này, cần phải thực hiện các bước...
- d) Món ăn này thường được ăn vào dịp...

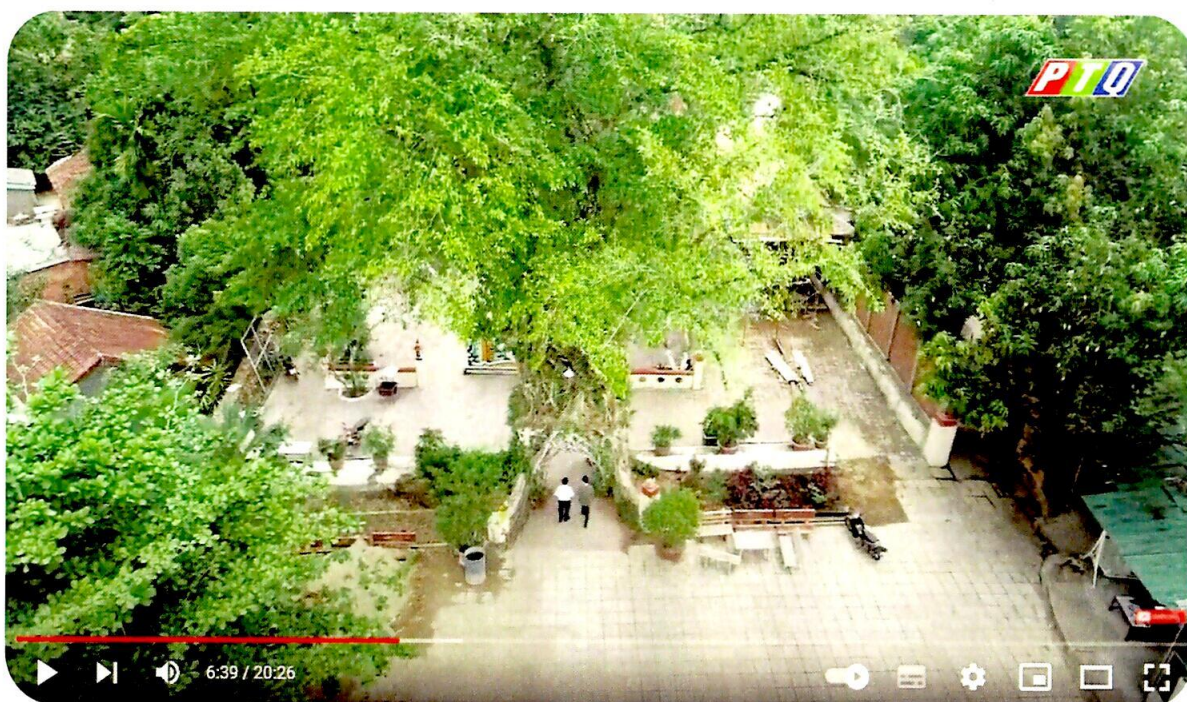

KHỞI ĐỘNG

1 Xem video và trả lời các câu hỏi sau:

- a) Điện Trường Bà thuộc huyện nào của tỉnh Quảng Ngãi?
b) Em ấn tượng với hình ảnh nào của Điện Trường Bà?

Video 3. Khám phá vẻ đẹp Điện Trường Bà

Em có biết?

Điện Trường Bà được công nhận là di tích lịch sử quốc gia vào năm 2014, Lễ hội Điện Trường Bà được Bộ Văn hoá - Thể thao và Du lịch công nhận là di sản văn hoá phi vật thể quốc gia vào năm 2017.

2 Tìm hiểu Khu di tích Điện Trường Bà

Cùng nhớ lại những hình ảnh trong video và quan sát các hình ảnh bên dưới, em hãy trả lời các câu hỏi:

- a) Điện Trường Bà gồm những kiến trúc chính nào?
- b) Điện Trường Bà thờ cúng những ai?
- c) Em ấn tượng nhất hình ảnh nào của Điện Trường Bà? Vì sao?

Hình 36. Cổng vào Điện Trường Bà

Hình 37. Bàn thờ Thánh mẫu Thiên Y A Na bên trong Điện Trường Bà

Hình 38. Miếu thờ Bạch Hổ sơn quân bên ngoài Điện Trường Bà

Hình 39. Cây đa lá lạch hơn 300 năm tuổi có rễ trùm lên cổng Điện được công nhận là cây di sản Việt Nam

- Điện Trường Bà ở thị trấn Trà Xuân, huyện Trà Bồng, tỉnh Quảng Ngãi.
- Khu di tích lịch sử quốc gia Điện Trường Bà có: Cây đa lá lạch hơn 300 năm tuổi, điện thờ chính và miếu thờ Bạch Hổ sơn quân.
- Trong điện thờ chính có 3 gian: Gian chính giữa thờ Thánh mẫu Thiên Y A Na (Bà Chúa Ngọc); gian bên phải thờ ba vị thần: Quan Thánh, Quan Bình và Chu Thương; gian bên trái thờ hai vị nhân thần: Bùi Tá Hán và Mai Đình Đồng.

3 Lễ hội Điện Trường Bà

Xem video và trả lời các câu hỏi sau:

- a) Không khí Lễ hội như thế nào?
- b) Lễ hội có những hoạt động gì?
- c) Lễ hội có ý nghĩa gì?

Video 4. Lễ hội Điện Trường Bà

Hình 40. Tiết mục múa lân tại Lễ hội Điện Trường Bà

Hình 41. Nghi thức múa gươm trong Lễ hội Điện Trường Bà

Hình 42. Lễ mộc dục (tắm tượng Thánh mẫu Thiên Y A Na) trước khi làm lễ tại chính điện

Hình 43. Tiến hành nghi lễ tại chính điện

Lễ hội Điện Trường Bà kéo dài 3 ngày (từ ngày 15/4 đến ngày 17/4 âm lịch hằng năm) với hai phần:

- Phần lễ cúng tế: lễ rước sắc, lễ mộc dục (tắm tượng), lễ tế ngoại đàn, lễ hiến tế (lễ ăn trâu của người Co), lễ tế chính điện (chánh tế), lễ rước Bà, lễ dâng hương lên Thánh mẫu và tưởng niệm các bậc tiền hiền.

- Phần hội gồm: múa và đánh cồng chiêng, múa lân sư rồng, múa cà đáo của người Co, hát bài chòi, thả hoa đăng,...

Hình 44. Biểu diễn công chiêng và múa cà đáo của đồng bào Co

Hình 45. Người dân thành kính dâng hương lên Thánh mẫu Thiên Y A Na

Lễ hội Điện Trường Bà là lễ hội truyền thống, giúp người dân hiểu hơn về nguồn cội và thắt chặt tình đoàn kết, gắn bó giữa các dân tộc đang sinh sống tại huyện Trà Bồng, tỉnh Quảng Ngãi.

THỰC HÀNH

4 Trò chơi: Ai nhanh hơn?

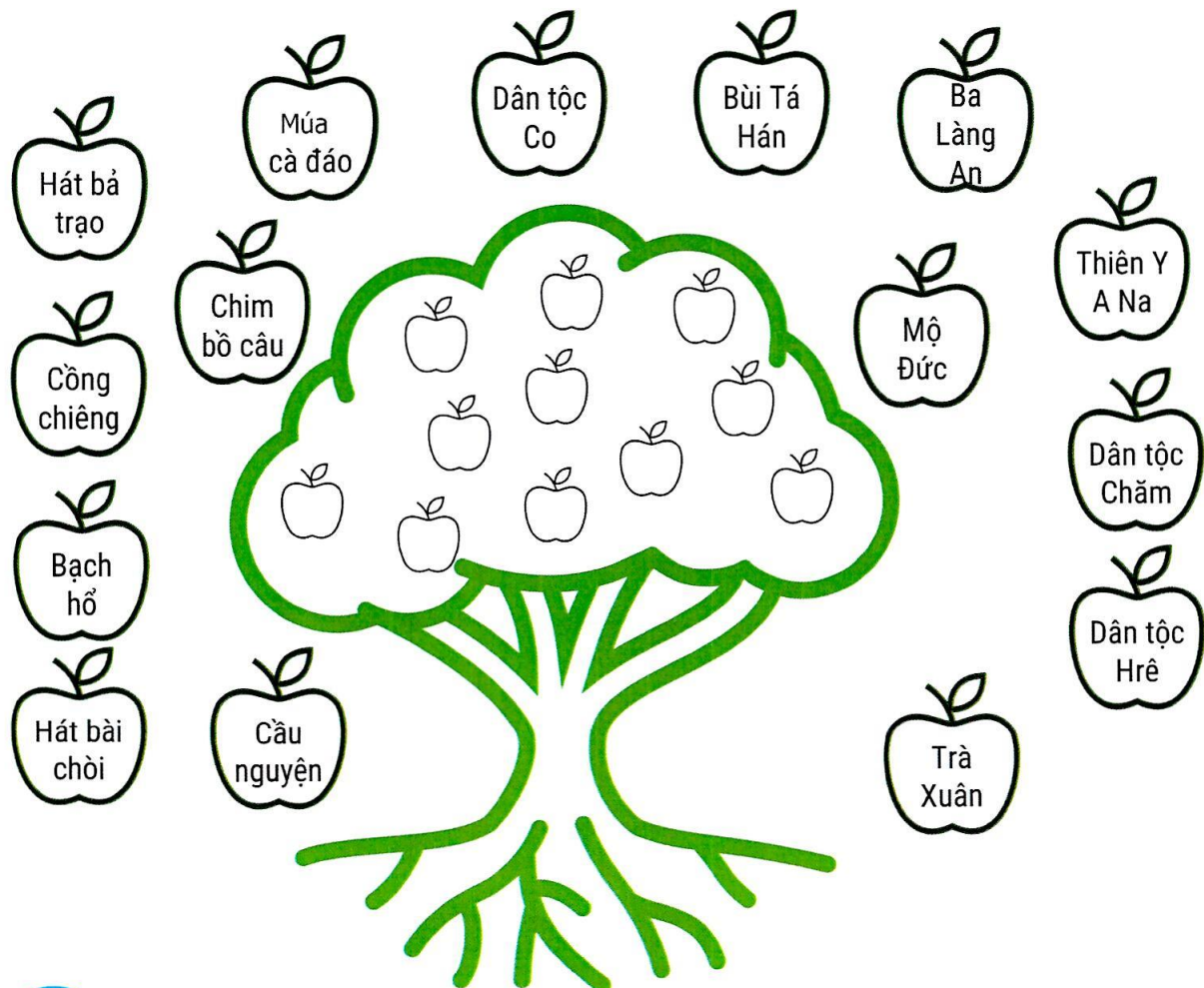
Bước 1: Hãy vẽ Cây lễ hội như hình bên dưới vào giấy A4 hoặc cùng thầy/cô giáo vẽ lên bảng.

Bước 2: Hoàn thành Cây lễ hội theo một trong hai cách:

- **Cách 1:** Hãy chọn những thông tin có liên quan đến Lễ hội Điện Trường Bà để viết vào những quả táo còn trống ở trên cây.

- **Cách 2:** Hãy tìm những quả táo chứa thông tin phù hợp và dán lên Cây lễ hội ở trên bảng.

Bước 3: Giải thích cho những lựa chọn của em.

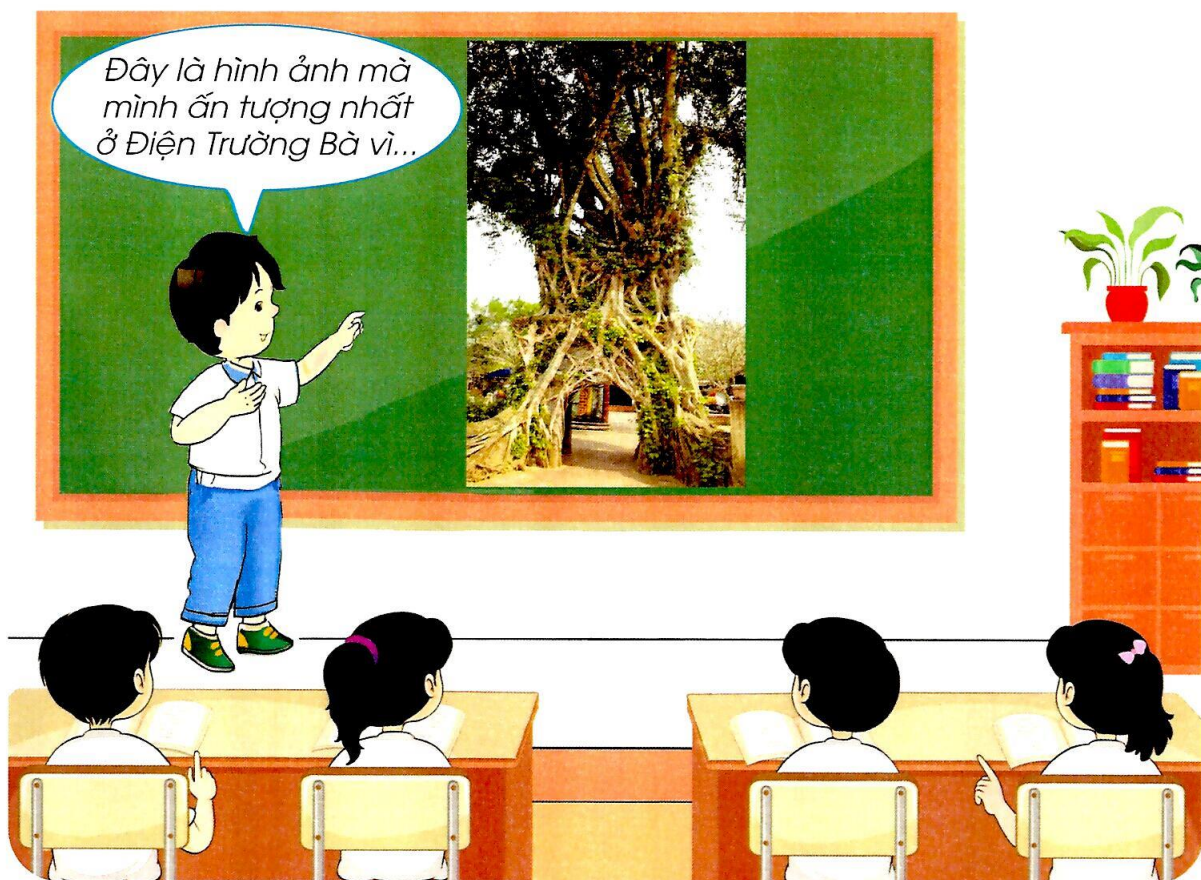

VẬN DỤNG

5 Cùng sưu tầm và chia sẻ

Hãy sưu tầm những hình ảnh hoặc câu chuyện liên quan đến Điện Trường Bà mà em có ấn tượng nhất. Chia sẻ với thầy/cô giáo, các bạn trong lớp về ý nghĩa của hình ảnh hoặc câu chuyện mà em đã sưu tầm.

KHỞI ĐỘNG

1 Xem video và trả lời câu hỏi dưới đây:

- a) Qua đoạn trích video vừa xem, em biết được những thông tin gì về Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm?
- b) Em biết được những công trình nào (các trường học, các con đường,...) mang tên Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm?

Video 5. Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm với cuộc biểu tình chiếm Huyện đường Đức Phổ

2 Tìm hiểu về Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm

Đọc nhanh theo nhóm bảng thông tin và vẽ sơ đồ tư duy về Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm theo gợi ý.

BÍ THƯ TỈNH ỦY NGUYỄN NGHIÊM

Nguyễn Nghiêm sinh ngày 08/10/1904. Ông xuất thân trong một gia đình nhà Nho yêu nước tại làng Tân Hội, xã Phổ Phong, huyện Đức Phổ.

Ngày 03/02/1930, khi Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời, ông đã bắt liên lạc với Đảng. Tháng 6/1930, tại Đại hội Đảng bộ lần thứ nhất, ông được bầu làm Bí thư đầu tiên của Đảng bộ tỉnh Quảng Ngãi.

Trong thời gian 1 năm làm Bí thư Tỉnh uỷ, ông đã trực tiếp lãnh đạo nhiều phong trào đấu tranh cách mạng của Đảng bộ và nhân dân tỉnh Quảng Ngãi. Đỉnh cao là cuộc biểu tình chiếm Huyện đường Đức Phổ vào ngày 08/10/1930, với sự tham gia của trên 5 000 người dân.

Ngày 06/3/1931, trên đường đi công tác, ông bị địch bắt, giam cầm và tra tấn trong hơn 1 tháng. Không lay chuyển được ý chí của người Cộng sản trung kiên, địch đã xử tử Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm vào rạng sáng ngày 23/4/1931.

Hình 46. Phù điêu về cuộc biểu tình chiếm Huyện đường Đức Phổ do Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm lãnh đạo

CÙNG CHI NHỚ

Nguyễn Nghiêm sinh năm 1904, là người làng Tân Hội (nay thuộc xã Phổ Phong, thị xã Đức Phổ, tỉnh Quảng Ngãi).

Ông là Bí thư đầu tiên của Đảng bộ tỉnh Quảng Ngãi. Ông có công trong việc thành lập Đảng bộ Đảng Cộng sản Việt Nam tỉnh Quảng Ngãi và trực tiếp lãnh đạo nhiều phong trào đấu tranh cách mạng của Đảng bộ và nhân dân trong tỉnh.

3 Nhà lưu niệm Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm

Quan sát các hình ảnh dưới đây và miêu tả Nhà lưu niệm Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm theo câu hỏi gợi ý:

- ?**
- a) Nhà lưu niệm Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm có những công trình nào?
 - b) Ý nghĩa của việc xây dựng nhà lưu niệm Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm?

Hình 47-48. Nhà lưu niệm Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm tại thôn Tân Phong, xã Phổ Phong, thị xã Đức Phổ

Hình 49. Dâng hương tại Nhà lưu niệm Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm

Nhà lưu niệm Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm đã trở thành địa chỉ đỏ trong những cuộc tham quan về nguồn, tìm hiểu về lịch sử Đảng bộ tỉnh và cuộc biểu tình chiếm Huyện đường Đức Phổ vào ngày 08/10/1930.

Hình 50. Các cựu chiến binh tham quan nhà trưng bày

Hình 51. Học sinh tìm hiểu về truyền thống cách mạng của tỉnh Quảng Ngãi tại nhà trưng bày

Theo em, tại sao Nhà lưu niệm Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm trở thành địa chỉ đỏ cho thế hệ trẻ hôm nay và mai sau?

CÙNG CHỈ NHỎ

Nhà lưu niệm Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm được xây dựng lại vào năm 2016 tại thôn Tân Phong, xã Phổ Phong, thị xã Đức Phổ, tỉnh Quảng Ngãi. Đây là nơi để tưởng nhớ công lao của vị Bí thư đầu tiên của Đảng bộ tỉnh Quảng Ngãi.

Nhà lưu niệm bao gồm các công trình: nhà tưởng niệm, nhà trưng bày, nhà khách và nhà bia ghi tiểu sử của Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm.

4 Giải ô chữ

Có 4 đội chơi, mỗi đội 2 người.

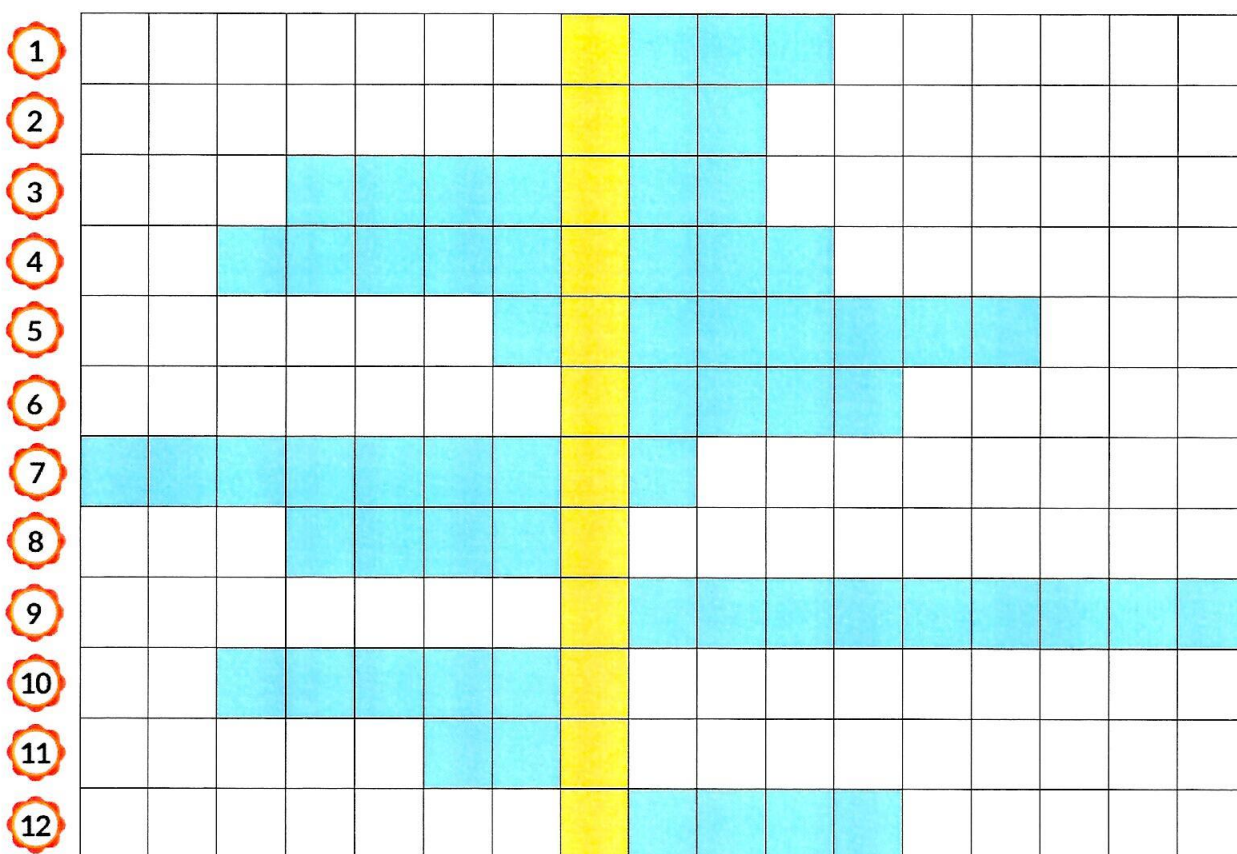
Ở mỗi lượt chơi, các đội chơi cùng thực hiện một thử thách do thầy/cô giáo đưa ra. Đội nào thực hiện xong trước được chọn 1 ô chữ hàng ngang.

Mỗi ô chữ hàng ngang có 1 chữ cái thuộc từ chìa khoá (cột chữ màu cam).

Giải đúng 1 ô chữ hàng ngang được một bông hoa học tốt.

Nếu đội nào giải được ô chìa khoá sẽ được 5 bông hoa học tốt.

Đội chơi đoán đúng ô chìa khoá phải thuyết trình ngắn gọn về từ chìa khoá.

1. Đây là thứ có nhiều nhất ở biển?
2. Vật dụng dùng để di chuyển trên biển.
3. Hoạt động tham quan những di tích lịch sử – văn hoá của đất nước.
4. Vị thánh mẫu được gọi là Bà Chúa Ngọc.
5. Nghi thức tắm tượng trong Lễ hội Điện Trường Bà.
6. Tìm từ còn thiếu trong câu ca dao: “Công cha như núi Thái Sơn/ ... mẹ như nước trong nguồn chảy ra”.
7. Tên một thác nước nổi tiếng ở huyện Minh Long, tỉnh Quảng Ngãi.
8. Cá Voi còn được ngư dân gọi là gì?
9. Vào ngày 08/10/1930, Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm đã lãnh đạo nhân dân trong tỉnh biểu tình và tấn công chiếm nơi này.
10. Ngôi làng này là quê hương của ông Nguyễn Nghiêm.
11. Tên một dân tộc thiểu số ở miền núi tỉnh Quảng Ngãi.
12. Tên một huyện giáp biển ở tỉnh Quảng Ngãi.

5 Cùng chia sẻ

Em hãy xem lại video “Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm với cuộc biểu tình chiếm Huyện đường Đức Phổ”. Sau đó, em hãy chia sẻ với thầy/cô giáo và các bạn theo những nội dung gợi ý sau:

- Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm sinh năm nào? Quê ở đâu?
- Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm có công lao gì với tỉnh Quảng Ngãi?
- Em có cảm nghĩ gì về Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm?
- Nếu có dịp, em có muốn đến thăm Nhà lưu niệm Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm không? Vì sao?

VẬN DỤNG

6 Em tập làm phóng viên

1. Hãy sưu tầm những hình ảnh, tư liệu về một nhân vật có công lao gắn với lịch sử địa phương nơi em ở hoặc với lịch sử tỉnh Quảng Ngãi. Sau đó, hãy làm phóng sự ảnh với chủ đề "Hành trình về địa chỉ đỏ" theo những gợi ý dưới đây.

- Nhân vật tên gì? Sinh năm nào? Quê ở đâu?...
- Công trạng của nhân vật đó với quê hương, đất nước?
- Nơi tưởng niệm nhân vật ở đâu? Có những công trình tưởng niệm nào?
- Có những hoạt động gì thường được tổ chức để tưởng nhớ nhân vật đó?
- Cảm nghĩ của em về nhân vật.

2. Chia sẻ sản phẩm trên của em trước lớp.

THUẬT NGỮ	GIẢI THÍCH	TRANG
Ven biển	Vùng đất chạy dọc sát biển.	6
Ngư dân	Người làm nghề đánh bắt hải sản.	7
Về nguồn	Hoạt động tham quan những di tích lịch sử – văn hoá của đất nước.	42
Địa chỉ đỏ	Những địa danh, di tích lịch sử gắn liền với quá trình đấu tranh cách mạng của nhân dân dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam.	42

DANH SÁCH HÌNH ẢNH SỬ DỤNG TRONG TÀI LIỆU

Hình	Trang	Nguồn	Hình	Trang	Nguồn
H1	5	Nguyễn Văn Xuân	H20	16	Nguyễn Văn Xuân
H2	5	Lê Minh Thử	H21	17	Nguyễn Hữu Thư
H3	5	Bùi Thanh Trung	H22	18	Thanh Nhi
H4	5	Nguyễn Đăng Lâm	H22 – H38	21 – 31	Lê Minh Thử
H5	6	Lê Ngọc Hành	H39	32	Võ Thị Thuý Nga
H6 – H10	7 – 8	Lê Minh Thử	H40 – H43	33 – 34	Lê Minh Thử
H11	10	Nguyễn Đăng Lâm	H44	35	Nguyễn Đăng Lâm
H12 – H16	10 – 11	Lê Minh Thử	H45	35	Lê Minh Thử
H17	15	Nguyễn Hữu Thư	H46	40	Lê Minh Thử
H18	15	Nguyễn Đức Minh	H47 – H51	41 – 42	Nguyễn Đăng Lâm
H19	16	Trịnh Nhân Hiếu			

DANH SÁCH VIDEO SỬ DỤNG TRONG TÀI LIỆU

Tên video	Trang	Nguồn
Video 1	9	https://vtv.vn/video/khat-vong-non-song-hoat-dong-cua-hai-doi-hoang-sa-duoi-thoi-chua-nguyen-phuc-nguyen-434813.htm
Video 2	14	https://youtu.be/2D-_DpX952c
Video 3	28	https://youtu.be/-V8bU88hA6c
Video 4	31	https://youtu.be/LwOMty2Sp_w
Video 5	36	https://youtu.be/7NQroYSitG0

MỤC LỤC

Chủ đề	NỘI DUNG	Trang
1	Em yêu biển, đảo quê hương	5
2	Mũi Ba Làng An	14
3	Nghề làm bánh tráng ở Quảng Ngãi	20
4	Lễ hội Điện Trường Bà	29
5	Bí thư Tỉnh uỷ Nguyễn Nghiêm	38

